

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje
w prenumeracie: Bez po-
czty: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
poczta: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

Insercya w półkolumnie,
drukem garmont, 7 cen-
tów od wiersza. — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

Cześć urzędowa.

Wysokie c. k. ministerstwo stanu nadało rozporządzeniem z dnia 12. czerwca b. r. do l. 6446 na wniosek c. k. Namiestnictwa Emilowi Gładyszowskiemu, słuchaczowi medycyny na II. roku wszechniczy wiedeńskiej, począwszy od Hgo półroczu 1862/3, opróżnione, dla galicyjskich, naukom medycyńskim poświęcających się a ubogich młodzieńców, przeznaczone stypendyum w rocznej kwocie Sto sześćdziesiąt i ośm (168) złotych a. w. aż do czasu uzyskania stopnia doktora medycyny.

Z galicyjskiego c. k. Namiestnictwa.

Lwów, dnia 23. czerwca 1863.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 27. lipca r. b. nadać najtąskawiej radcy nadwornemu i szefowi komisji namiestniczej w Krakowie, Augustowi Merkl, w uznaniu jego wiernej z doświadczenia, gorliwej i pożytecznej czynności w służbie, krzyż kawalerski orderu Leopolda z opuszczeniem taksy.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 27. lipca r. b. nadać najtąskawiej naczelnikowi obwodu w Krakowie, Franciszkowi Myrbach de Rheinfeld, jako też radcy Namiestnictwa i szefowi przydyalnego bióra Namiestnictwa we Lwowie, Alexandrowi Summer, w uznaniu ich wiernej z doświadczenia, niezłomowanej i znakomitej czynności w służbie, każdemu order żelaznej korony trzeciej klasy z opuszczeniem taksy.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 27. lipca r. b. nadać najtąskawiej naczelnikom powiatów, Franciszkowi Chlebek w Mościskach, Antoniemu Drack w Przemyśle, Ludwikowi Khunker w Tarnowie i Karolowi Schmid w Tarnowie, w uznaniu ich wiernych i znakomych usług, każdemu złoty krzyż zasługi z koroną.

Cześć nieurzędowa.

Lwów, 1. sierpnia.

Najjaśniejsi Państwo przybyli przedwczoraj zrana — jak donosi *Jen. Kor.* — do Penzingu i udali się ztamtąd do Schönbrunnu; w dworca kolei przyjmowali najdosłojniejszych podróżnych obecni Arcyksiążęta i dygnitarze dworscy. — Z Pragi donoszą, że przed trzema dniami przybył tam król. hiszpański prezydent ministrów, marszałek O'Donnell z małżonką; a z Hermansztadu dowiaduje się *Jen. Kor.*, że prezydium siedmiogrodzkiego sejmu zaniósł już prośbę do król. siedmiogrodzkiego gubernium, by wydało potrzebne rozporządzenia względem nowych wyborów w miejsce deputowanych węgierskich i szeklerskich, którzy wystąpili z sejmu.

Prezydent gabinetu pruskiego, pan Bismark obudza w Berlinie wielkie zadziwienie obojętnością, z jaką traktuje najgorętsze kwestye dzisiejsze, mianowicie nie tylko kwestyę reformy związkowej i celnej, ale także sprawę polską. W tym względzie opowiada korespondent berliński *Jen. kor.* ciekawą anegdotę o rozmowie p. Bismarka z pewnym znakomitym Rosyaninem, który objawiał w obec niego swoją obawę co do zakończenia sprawy polskiej. Otóż pan Bismark — jak pisze korespondent — miał odpowiedzieć temu Rosyaninowi z uśmiechem: „Idź pan z obawami swemi, spokój nie będzie zakłócony; jeźliży sytuacja jeszcze bardziej się pogorszyła, to ja tu jestem przecież: będą zasięgać mojej rady i mego zdania, i przyjmą je też bez oporu; ja zagodzę tę rzecz, gdyż nikt nie zyczy sobie wojny.“ Ta pewność pokoju ministra — dodaje korespondent — wypływa zresztą z chęci utrzymania się na swoim stanowisku; wie on bowiem bardzo dobrze, że pierwszy wystrzał działowy byłby oraz sygnałem jego dymisji. — Pogłoska o zjeździe Cesarza austriackiego z Królem pruskim w Gastein utrzymuje się ciągle jeszcze i *Bair. Zty.* donosi nawet, że w Gastein robią już wielkie przygotowania na przyjęcie Jego Mości Cesarza austriackiego.

Z widowni powstania ma dziś *Czas* bliższe szczegóły o pobytach stoczonych w Łęczyskiem i Gostyńskim od 22. do 26. b. m. Główny w nich udział miały oddziały Caliera i Syrewicza, i jak się pokazuje z doniesień *Czasu*, nie wypadły one wcale niepomyślnie dla powstańców, jak to utrzymywał wczorajszy buletyn *Dzien. Powsz.* — *Jener. Kor.* donoszą z Warszawy, że mianowanie obywatela Władysława Czartoryskiego dyplomatycznym je-w Paryżu agentem „polskiego rządu narodowego“ w Londynie i to, że mianowaniem tem „tajemny rząd“ w Warszawie, któremu niepodobna zaprzeczyć wielkiej władzy w jego kołach, wystąpił

z swojej bezimienności w obec mocarstw zachodnich. Prócz tego uważają ten wypadek i z tego względu za ważny, że nastroczą mocarstwom zachodnim możliwość układów z „rządem narodowym“, przyczem mogą mocarstwa zachodnie żądać od polskiego komitetu zobowiązań, potrzebnych do tego, by ponowić u rządu rosyjskiego z naciskiem żądanie zawieszenia broni. Wszystko będzie zależało od tego, i panuje też wielka ciekawość w tym względzie, jak przyjęte zostanie to mianowanie w Paryżu i Londynie, i czy mocarstwa zachodnie zechcą naturalnie nie w formie publicznej, ale przynajmniej przez układanie się z „obywatelem“ Czartoryskim dać „tajemnemu rządowi narodowemu“ dowód uznania jego egzystencji i działalności.

Rosyjski dziennik *Wistnik juhozapadnoj i zapadnoj Rossji* a za nim także *Kuryer Wileński* ogłaszają odezwę niejakiego Kulżyńskiego, byłego dyrektora gimnazjum w Klewanu i nauczyciela teraźniejszego arcybiskupa warszawskiego X. Felińskiego, w której wzywa tego prałata, ażeby popierających powstanie polskie księży wykluczył ze stanu duchownego, i w ogóle pokonywał powstanie polskie bronią duchowną. *Jen. Kor.* donosząc o tem dodaje, że jest to żądanie wcale niedelikatne w tej chwili. — Co do rozpisanej na listopad rekrutacji w Rosji powiada *Jener. Kor.*, że odnoszący się do tego ukaz podaje wprawdzie liczbę poborowych na 500.000; ale podług zdania rosyjskich nawet władz wojskowych mógłby ten pobór w najlepszym razie dostarczyć najwięcej 300.000 ludzi, przypuściwszy, że nie przedsiębranoby go w sposób przeciwny wszelkim prawidłom racjonalnej ekonomii politycznej.

Korespondencye z Paryża zapewniają, że sytuacja cała skłania się ku pokojowi; *la France* zamieściła w tym duchu artykuł polecający umiarkowanie i rozważę, który to artykuł powszechnie zrobił wrażenie. W kołkach Rosji przychylnych mówią o znacznych koncesyach, z którymi ks. Gorczaków wystąpić ma, nie oczekując nowego wezwania. Pomimo tego stronnictwo wojny pragnące jeszcze nie zamilkło. Przekonawszy się, że pora roku do rozpoczęcia wojny, nadto już jest spóźniona, stronnictwo to padło na myśl przeszkodzenia dobrym chęciom Rosji na innej drodze. *La Patrie* a przed nią jeszcze *l'Opinion nationale* występują z projektem, ażeby powstańcy jako strona wojnę prowadząca uznani zostali i ażeby im dowożu broni i amunicji nie przeszkadzano. Nie masz widoku, ażeby projekt ten przez rząd francuski przyjęty był; (nie mówiąc już wcale o Anglii i Austrii) dopóki p. Drouin de Lhuys stać będzie na czele praw zewnętrznych, Francya nie da się skłonić do kroku tak rewolucyjną cechę noszącego. Dziwić się tylko można, iż myśl podobna pojawić się mogła w dzienniku znanym z półurzędowych swoich stosunków.

Senat turyński przyjął projekt do prawa względem użycia środków tymczasowych dla utrzymania spokojności publicznej w Sycylii. Ten sam projekt do prawa wniesiony został w izbie deputowanych z prośbą, ażeby go zakomunikowano komisji względem zniesienia bandytyzmu ustanowionej gwoli osobnej relacji. Izba deputowanych zgodziła się na takowe zakomunikowanie.

Monarchia Austriacka.

Wiedeń, 30. lipca. (*Nowiny dworu.* — *Wiadomości biesące.*) Następca tronu Arcyksiążę Rudolf i Arcyksiężniczka Gizela przybędą dziś z Reichenau do Schönbrunnu. Ich Mość Cesarstwo spóźnieni są także w ciągu dnia dzisiejszego w Schönbrunnie, a dostojne dzieci cesarskie mają Ich powitać u dworca kolei w Penzingu. Najjaśn. Państwo zamieszkają teraz nie w Laxenburgu lecz w Schönbrunnie.

Jak donosi *Jen. Kor.*, raczył Jego Mość Cesarz najwyższem postanowieniem z 25. b. m. *nie potwierdzić* proponowanej przez tyrolski sejm paragrafu 13. ordynacji krajowej, podług której chciano w 2. ustępie zamiast słów: „wstępuje zastępca i t. d.“ powiedzieć: „wstępuje wedle możności ten zastępca i t. d.“, gdyż przeto mogłaby być naruszona zasada reprezentacji interesów; natomiast otrzymał najwyższą sankcyę wniosek tego samego sejmu względem zmiany w §. 15. ordynacji krajowej, podług której obowiązywać asesarowie wydziału krajowego mieszkają tak długo tylko w In-szpruku, dopokąd potrzebnym jest ich udział w czynnościach wydziału krajowego.

Wczoraj po południu o godzinie pół do 3ciej odbyła się pod prezydencją Arcyksięcia Rainera rada ministeryalna. — C. k. radca sekyjny Schwarz, który położył tak znakomite zasługi co do udziału exponentów austriackich w wystawach w Paryżu i Londynie, przybędzie temi dniami z Paryża do Wiednia, by pomagać także w przygotowaniach do wiedeńskiej wystawy przemysłowej. — Przedwczoraj była u angielskiego ambasadora lorda Bloomfielda uczta dyplomatyczna, na którą zaproszony był także tymczasowy pełnomocnik Porty Kiamil Bej.

(Kultura lasów w Kroacji.) Jener. Kor. donoszą z Zagrabia pod dniem 27. lipca: Kr. kroacko-slawońska kancelarya nadworna zwróciła teraz szczególną uwagę na ochronę i kulturę lasów, i zażądała od Namiestnictwa szczegółowego sprawozdania o tem, czy potwierdza się wiadomość o niegospodarnem użytkowaniu i zaniedbaniu lasów w Kroacji i Sławonii, czy istniejące w tym względzie ustawy są dostateczne i bywają dopełniane, lub też co uczynićby wypadało dla zapobieżenia dalszemu spustoszeniu lasów. Te pytania zostały już przedłożone pojedynczym komitatom do rozważenia i zaproponowania potrzebnych środków.

(Wystawa sztuk pięknych.) Gazeta wiedeńska z 29. b. m. zawiera następujące obwieszczenie: „Stosownie do najwyższego postanowienia i skutkiem rozporządzenia c. k. ministerstwa stanu z 11. lipca r. b. l. 1591-88 W. i N. N. urządza c. k. akademія sztuk pięknych na wiosnę r. 1864 znowu wystawę dzieł żyjących artystów w kraju i za granicą, i zaprasza uprzejmie do udziału w niej z prośbą, by zechciano przyjąć do wiadomości i zastosowaniu się następujące postanowienia, przepisane w tym względzie, jako też załączony program konkursu o nagrody, o które jednakże ubiegać się mogą tylko artyści austriacy:”

1) Wystawa będzie otwarta na dniu 15. kwietnia, a zamknięta dnia 31. maja.

Do przyjmowania dzieł, przeznaczonych na wystawę, naznaczony jest termin od 15. marca do 1. kwietnia. Późniejsze nadesłki nie mogą być uwzględniane.

2) Przyjmowane będą na tę wystawę tylko utwory nadesłane bezpośrednio przez samych artystów, które nie były jeszcze publicznie wystawiane w Wiedniu; a z prywatnych posiadłości tylko takie, które na życzenie akademii będą jej pozostawione na wystawę.

3) kopie lub przedmioty, które naruszają uczucie moralności, albo też podług zdania akademii są w ogóle niestosowne do rozpowszechnienia, jak również takie, które nie wzniosły się nad pospolitą, tudzież kopie, które nie są bezpośrednimi utworami sztuki, jako to Daguerotypy, Fotografie i t. p. nie będą przyjmowane na wystawę.

4) Te dzieła sztuki, które nadejdą skutkiem specjalnego zaproszenia pod adresem „c. k. akademii sztuk pięknych“ po dzień 1. kwietnia r. b., przyjmuje na siebie akademія koszta frachtowe za przesyłkę tu i na powrót, jako też koszta powtórnego opakowania.

5) Koszta przepakowania jak również wszelkie inne należności nie będą wynagradzane, a oraz oświadcza akademія, że nie będzie spłacać żadnych wyższych należności frachtowych niż zwyczajne.

6) Przesyłki pocztą lub pociągami będą przyjmowane tylko franko.

7) Co do przyjęcia artykułów sztuki plastycznej jako też ciężkich przesyłek w ogóle, potrzebne jest po zapytaniu, w którym podana zostanie waga, przyzwolenia akademii.

8) Żadna paka nie może zawierać więcej nad jeden utwór. Paki muszą się składać z dość mocnych sklejonnych desek, oblepionych papierem; obrazy muszą być z odwrotnej strony przytwierdzone mocnymi śrubami; także nakrywka ma być przyśrubowana, a wszelkie szpary zewnątrz zalepione papierem.

9) Do każdego dzieła sztuki ma być załączona kartka, na której musi być podane imię i miejsce zamieszkania artysty, dokładny opis obrazu, a przy artykułach przeznaczonych na sprzedaż, cena sprzedaży w walucie austriackiej, a mianowicie w walucie bankowej.

A ponieważ będzie akademія ściśle trzymać się tych cen, przeto trzeba je podawać jak najdokładniej, zwłaszcza, że wszelkie dalsze układy w tym względzie miejsca mieć nie mogą.

10) Obrazy bez ram ozdobnych nie będą przyjmowane; także mniejsze rysunki, miedzioryty i t. p. muszą być w ramach, a sztucznie urządzone ramy, mają być opatrzone dla ochrony artykułu od naruszenia, w ramy ochronne.

11) Wszelkie przesyłki tu jak i napowrót dzieją się na niebezpieczeństwo właściciela. Tak przy otwieraniu pak, jak i przy powtórnem pakowaniu będą zawsze obecni jako świadkowie dwaj członkowie akademii i jeden nieczłonek.

12) Z artykułów przyjętych na wystawę nie będzie zwrócony żaden przed ukończeniem wystawy.

13) O zakupnie tych obrazów, które Jego Ces. Mość raczy przeznaczyć dla galerii w Belwederze, jako też o zakupieniu innych utworów z wystawy, uwiadomi akademія przynależnych artystów pisemnie, i po nadejściu ich kwitu, przesyła im całą kwotę bez wszelkiego potrącenia, a więc także bez opłaty cła przywozowego z ich strony — i bez opłaty portoryi podług życzenia albo w gotówce albo też w wexlach.

14) Dzieła zakupione będą oznaczone napisami, że są już nabyte.

15) Nieprzedane zaś dzieła każe akademія stosownie do tego, czy zostały na miejscu oddane, czy też z zewnątrz Wiednia nadesłane, po skończonej wystawie niezwłocznie wydać, lub w zapakowaniu odesłać.

Zaczem reklamacje względem mylnego, lub też wcale nieuskrutecznionego odesłania muszą być w przeciągu sześciu tygodni po zamknięciu wystawy do akademii nadesłane, gdyż po upływie tego czasu ustaje wszelka odpowiedzialność.

Program konkursu

do nagród, o które mogą kompetować tylko austriacy artyści za pomocą wystawy swoich utworów.

Te nagrody składają się:

I. Z trzech nagród dworskich w złotych medalach, będących najwyższem zaszczytciem za malarstwo historyczne, rzeźbiarstwo i architekturę, które mogą być uzyskane:

a) W malarstwie historycznym za wystawę obrazu olejnego, który może być wyjęty z historii religii chrześcijańskiej, z historii świeckiej lub mytologii, albo też takiego utworu, który jako obraz charakterystyczny wchodzi w szereg dzieł poważnych; jako zamknięty w sobie utwór, odpowiada ścisłym wymaganiom sztuki.

b) W rzeźbiarstwie za dzieło sztuki, odpowiadające wyższemu wspomnianym warunkom i wymaganiom sztuki, stanowiącej grupę, statwę lub płaskorzeźbę z jakiegobądź materiału.

c) W architekturze za godny rzeczywistego wykonania projekt monumentalnego budynku, tak co do zarysu głównego, jako też co do profilu i fasad.

Po nagrodach dworskich następują:

II. Nagroda Reichela w kwocie 840 zł. w. a., która podług dosłownego brzmienia dokumentu fundacyjnego z 17. maja 1810 przyznana będzie temu malarzowi, rzeźbiarzowi lub medalioniście w c. k. krajach dziedzicznych, który w wyobrazeniu lub wykonaniu jakiegoś przedmiotu (którego wybór zostawia się do woli artysty) podług zgodnego uznania akademii przedstawi najwięcej pomistrzowsku namiętności i uczucia duszy; a jeźliby nie znaleźli się artyści, którzyby się odznaczyli szczególnie w wybitnem dziele historycznym, także takiemu malarzowi, jakiegokolwiek rodzaju, rzeźbiarzowi lub medalioniście, który w gałęzi swojej sztuki utworzył coś szczególnie znakomitego lub mistrzowskiego, czem odszczęśliwiłby się od innych zwyczajnych artystów w swoim fachu.

III. Druga z nadwyżek funduszu Reichela nowo utworzona nagroda w kwocie 420 zł. w. a., która z zachowaniem postanowień dokumentu fundacyjnego przyznana będzie temu dziełu wystawy, bez różnicy gałęzi sztuki, do jakiej należy, które zbliży się najwięcej do dzieła zaszczyconego pierwszą nagrodą Reichela.

IV. Sześć nagród, każda po 315 zł. w. a., które udzieleno będą z procentów funduszu wystawy sztuk pięknych:

a) za obrazy lub rysunki z działu historycznego;

b) za obrazy rodzajowe lub krajobrazy;

c) za utwory rzeźbiarskie bez różnicy materiału;

d) za plany architektoniczne;

e) za medale, i

f) za miedzioryty, które naturalnie z wyjątkiem ostatnich odznaczają się pomysłem i wzorowym rysunkiem.

Ogólne postanowienia co do wszystkich nagród.

§. 1. Z wyjątkiem miedziorytów muszą być wszystkie utwory dla uzyskania powyższych nagród wyrobione podług własnego pomysłu, zaś miedzioryty mają być wypracowane albo podług nierozpowszechnionego jeszcze rylcem dzieła sztuki, albo też przewyższyc w niezwykły sposób istniejącą już rycinę.

§. 2. Wybór przedmiotu, który ma być przedstawiony, pozostawia się zupełnie do woli artystom, jak również i rozmiar jego; jednak przy obrazach historycznych i rodzajowych jak również przy rzeźbach musi być rozmiar taki, ażeby wykończenie formy i wyrazu, zaś u krajobrazów charakterystyka przedmiotu, a w planach architektonicznych przegląd szczegółów były ułatwione.

§. 3. Kto otrzymał już nagrodę, może być zaszczycony jeszcze raz taką samą a nawet mniejszą nagrodą, gdyż tylko doskonałość utworu będzie wpływać na przyznanie nagrody.

§. 4. Prawo oceniania godności nagrody wystawionych dzieł sztuki, jako też samego rozdawania nagród przysługują c. k. akademii sztuk pięknych, t. j. całemu jej ciału naukowemu.

§. 5. Po dokonaniem ocenienia będą wszelkie przyznania nagród podawane do potwierdzenia c. k. ministerstwu stanu.

§. 6. Uwieńczone nagrodą dzieła sztuki oznaczone będą jako takie napisami, jednak pozostają wszystkie własnością swoich twórców i będą wydane im po skończonej wystawie z nagrodami i odnoszącymi się do tego świadectwami.

Wiedeń, 27. lipca 1863.

Dyrekcya c. k. akademii sztuk pięknych.

Francya.

Paryż, 28. lipca. (Dzienniki o sprawie polskiej.) Zdania i rozumowania dzienników o obecnej sytuacji, to jedyne wiadomości, które dziś z Francji podać można. Z dzienników pofrancuzkich Constitutionnel poświęcił dłuższy artykuł rozbiorowi ostatniej noty księcia Górczakowa. Zbliżając twierdzenie rosyjskie, dwukrotnie już powtarzane, że powstanie polskie jest głównie dziełem ogólnej rewolucyi, że w kraju cała ludność jest mu przeciwna, Constitutionnel zapytuje się, dlaczego wszystkie siły Rosyi nie wystarczyły i po sześciu miesiącach nie wystarczają do przytłumienia powstania, które zdaniem jej ministra tak słabe ma mieć podstawy?

La France twierdząc, że doniesienia księcia Montebello o rozmowie z księciem Górczakowem zgadzają się zupełnie z depeszą lorda Napiera do Earla Russela, roztraca po sefny już może raz

argumenta swe pokojowe na tem oparte, iż Francya sprawę polską traktuje jako sprawę europejską, na własną więc rękę kroku stanowczego w niej nie uczyni, który to krok byłby dla niej niebezpieczny, bo mocarstwa będące dziś razem z nią w akcyi dyplomatycznej, stanąby mogły przeciwko niej, gdyby sama na własną rękę zbrojnie wystąpić miała. Francya zaś zanadto jest silną, ażeby zuchwała być potrzebowała. Pomimo odpowiedzi księcia Gorcekowa Rosya ustąpi, sześć punktów przyjmie, na konferencye zachodnich, i że na swoją stronę przeciwną jej nie zdoła. Te i podobne rozmowania napotkać można w każdym numerze tego dziennika, waryowane w rozmaitym kształcie, w mniej lub więcej rozwickłych artykułach.

La Presse poświęciła cały szereg artykułów polityce francuskiej w sprawie polskiej. W jednym z nich, którego króciuchna treść onegdaj podaliśmy, p. Emil de Girardin odmawiając Francji wszelkiego prawa do wystąpienia przeciwko Rosji, porównywa sprawę polską z sprawą rzymską w 1849 roku, chociaż nikt dotąd nie wpadł na myśl podobnego porównania. W następnych numerach pan Emile de Girardin występuje przeciwko *La France*, która twierdziła, iż Francya trzy drogi w sprawie polskiej miała przed sobą. Pierwszą było zupełne trzymanie się na uboczu co było nie możliwe w obec parcia opinii publicznej i sumienia Francji. Drugą była polityka wojenna, według inspiracji księcia Napoleona, a trzecią nareszcie drogą była interwencya dyplomatyczna wspólna z innymi mocarstwami, na której to drodze interesu ludzkości i polityki najpewniej przeprowadzić się dadzą, dla tego też Francya jej się chwyciła. Otóż *La Presse* powstaje przeciwko temu; mówi, iż polityka wojenna byłaby nierozważnem i szalonym awanturowaniem się, interwencya zaś dyplomatyczna do żadnego rezultatu nie doprowadzi, bo dyplomacya jest bezsilna nie ma żadnego znaczenia i nie nigdy nie przeprowadziła jak to p. de Girardin licznymi dowodami przykłady. Dyplomacya zdaniem *la Presse* na to tylko się przyda, ażeby strumienie krwi na polu walki przelane, przed walką nie ona nie wskóra, nikt się jej nie uleknie. Jedną więc tylko drogą, zupełnej neutralności i nie mieszania się w sprawę, była dla Francji właściwą. Francya powinna była powiedzieć Polakom szczerze i otwarcie: „Trzy rozbiory Polski są fakta dokonane, którym poddać się musicie. Nie myślcie więc o narodowości, o niepodległości, lecz uderzcie w inną stronę. Żądajcie wolności a cesarz Aleksander drugi, który w Rosji kosztem właścicieli ziemskich, zniósł państwo i pańszczyznę, pewno wam jej nie odmówi. Patrzcie na Grecyę, na cóż się jej niepodległość przydała? Jeżeli cesarz Aleksander pomylił się w wyborze ziemka waszego, margr. Wielopolskiego, to go chętnie kim innym zastąpi. Ale od Francji nie spodziewajcie się ani jednego człowieka, ani jednego talara, ani nawet jednej depechy.“ Taka zawsze, zdaniem p. Emile de Girardin, powinna być polityka Francji, a byłaby ona polityką prawdziwie ludzką, bo na drodze takiej polityki wielki krwi rozlew byłby oszczędzony. Polacy bowiem widząc, iż na żadną pomoc Francji liczyć nie mogą złożyliby broń, zdaliby się na łaskę Rosji, i sprawa polska byłaby stanowczo załatwiona. To zaś jedyna jest droga do celu tego wiodąca, innej drogi nie ma, dyplomacya i nikt jej nie wynajdzie.

Independance belge widzi wzmagające się szanse pokoju już w zwłoce, którą sprowadzi porozumienie się mocarstw względem nocy jednobrzmiącej, do Petersburga wysłać się mającej. A zwłoka w sprawie polskiej, to pokój. Bo jeżeli wojna w tym roku nie wybuchnie, a zdaje się nie możliwem, żeby wybuchnąć mogła, to do wiosny przyszłego roku, postać rzeczy zupełnie się zmieni, Rosya przez zimę powstanie polskie przytłumi, tym zaś sposobem usunie pretekst, do interwencji zagranicznej. Jest to stały temat belgijskiego dziennika, który w każdym numerze na różne tony powtarza.

Włochy.

(*Różne wiadomości.*) *Jen. kor. austr.* zamieszcza już kilkakrotnie powtarzaną wiadomość z Medyolanu, iż powszechnie znów mówią o nastąpić mającym zamachu, i o śmiałym występowaniu stronnictwa ruchu i głównego jego przywódcy Mazziniego, chociaż na ciele i umyśle zupełnie złamanego. Najdziwniejszem jest to, że każdy z jego stronników udaje, iż wie gdzie się Mazzini znajduje i jakie są jego zamiary, a każdy spytany co innego o tem mówi. Jedni mówią, że otwarcie w Londynie sprzysiężenia kuuje, drudzy, że w okolicy Genui tajne swe plany obmyśla, inni znów mówią, że znajduje się w podróży dla zawarcia nowych związków i stosunków. Zdaje się jednak rzeczą pewną, że osiwił agitor znajduje się w Lucernie w Szwajcaryi, gdzie już od miesiąca spokojnie bawi, pomimo licznych reklamacyj rządu turyńskiego. Wyglądać ma bardzo źle, blade jak trup, jest chorowity, małowimny i skryty, prowadzi jednak bardzo czynną korespondencyę ze wszystkimi stronami świata, i zdaje się, iż zamierza wystąpić z desperackim jakimś zamachem.

Niemcy.

(*Powszechna augsburska gazeta o obecnej sytuacji politycznej.*) *Powszechna augsburska gazeta* w jednym z wstępnych artykułów dowodzi potrzeby ścisłego porozumienia się między Austryją, Prusami a Rosyą, w celu usunięcia niebezpieczeństwa, które w obecnej sytuacji Niemcom zagrażać mają. Każde z tych

państw ma interes w tem, ażeby obecne terytoryalne stosunki żadnej nie uległy zmianie. Porozumienie się ich w tej mierze, nie będzie to święte przymierze, jeno związek własną obronę na celu mające. Głównie zaś dziennik augsburski nalega na Prusy, ażeby do ścisłej zgody z Austryją przystąpiły, wyrzekając się traktatu handlowego i wszelkich stosunków z Francją, bo ta najgłówniejszą jest Prus nieprzyjaciółką, chciwie czyhającą na zabór lewego brzegu Renu. W Austrii zaś jako w państwie niemieckiem, Prusy znaleźć mogą jedynie szczerego alianta i przyjaciela, byle się wyrzekły zachceń hegemonistycznych w związku niemieckim.

Tenże sam dziennik powstaje przeciwko zbrataniu się Niemców z Włochami na wspólnej uczcie strzeleckiej w la chaux de fonds w Szwajcaryi, i przeciwko nierozważnym mowom, które tam przy licznych kieliszkach wina wypowiedziane zostały. Niemcy zdala trzymać się powinni od Włoch, którzy głównemu mocarstwu niemieckiemu Lombardye wydarli a cheiwią i pożądlivą ręką radziby sięgać po Wenecyę, Tryest i Istrię, te odwieczne dziedziny niemieckiego państwa. Zdaniem *augsburskiej gazety* podobne uroczystości strzelnicze powinny być festynami jedynie narodowemi, obcy zaś powinni być z nich wyłączeni. I tak na pierwszej uroczystości strzelniczej w Niemczech sami tylko Niemcy znajdować się powinny. *Powszechna augsburska gazeta* wzywa już z góry Austryaków i Bawarczyków, ażeby się z uroczystości takowej wydalili, gdyby obcych, a mianowicie Włochów przypuszczać do niej miano.

Kronika.

(Pożar lasu.) Na dniu 22. z. m. powstał pożar w kniei należącej do Jabłonówki w obwodzie złoczowskim i zniszczył do 60 morgów lasu. Ogień ten trwał jednakże przez kilka dni, i dopiero 27. z. m. został zupełnie ugaszony przy pomocy sąsiednich gmin, spieszących chętnie na ratunek.

— Roboty około upiększenia stolicy Francji nieustają. Obszerny plac pomiędzy dawną Cité, bulwarem Sebastopskim, wybrzeżem Marche-Neuf, ulicą Cité i Konstantyńską, nie pozostanie długo pustym. Dnia 28. t. m. przez licytacyę przysądzone będą mniej żądajacemu roboty około gmachu koszar gwardyi paryzkiej i dwóch domów dla głównych sztabów gwardyi i saperów straży ogniowej, które tu stanąć mają. Budowle te przyparte będą do wspaniałego gmachu nowego trybunału handlowego, który się szybko kończy, naprzeciw lewego skrzydła pałacu sprawiedliwości. Tak Cité tracąc powoli dawną fizyognomię, przerabia się na jeden z najpiękniejszych kwartałów Paryża.

Nowa ulica, przedłużająca bulwar Puebla, otwartą zostanie, i otrzyma pamiątkowe nazwisko: Bulwaru meksykańskiego.

(Operacya chirurgiczna), przypominająca dokonaną na Garibaldi, wedle zdania sławnego Dra Nelaton, zrobiona została w tych dniach w Paryżu z zupełnem powodzeniem przez Dra Manec i Dra Belliol pomocnika, pana Lavenne, jednemu z urzędników domu cesarskiego.

P. Lavenne był jedną z ofiar wypadku 14. stycznia 1858, przy gmachu opery. Miał trzynaście ran... kilka miesięcy spędził w szpitalu Charité, potem przez lat trzy posyłano go napróżno do wód nie mogąc uleczyć. Na prawej nodze pozostała mu rana, która dla pp. Manec i Belliol była nieochybnym znakiem, że jakaś cząstka obca w głębi jej pozostać musiała. Po wysondowaniu rany, przekonano się o przytomności w niej kawałka ciała kruszczowego, podobnego z kształtu do obłamka skórki pomarańczy. Ten złamek bomby żelaznej pp. Manec i Belliol wyjęli w kilka minut, z głębi około 5 do 6 centymetów. Chory uczuł natychmiast wielką ulgę i rana przybrała bardzo dobrą powierchowność.

(Rzadkość Ceramiczna.) Na jednem z przedmieści Paryża kupił pewien kramarz rupieci, kilkanaście starych fajansowych talerzy, jako wybierki co gorsze. Jeden z nich sprzedał jakimś dzieciom za 25 centymów (około 14 groszy) a ponieważ zarobił ze 24 cent. bardzo był uszczęśliwiony. Przechodząc pewien obaczył ów talerz u dzieci, które obchodziły z nim zbierając podarki według zwyczaju tutejszego w okławę Bożego Ciała; tak mu się spodobał, że dał zań franka. U nowego nabywcy spostrzegł ów talerzyk jakiś znawca i dał zań od razu 2 tysiące franków. Teraz wystawił go na sprzedaż publiczną i weźmie zań z 10 tysięcy franków, bo się pięciu bogatych lubowników o nabycie go dobija. Talerz ten pochodzi ze słynnej fabryki fajansów Króla Henryka II, jest z rodzaju glinki fajczanej, żółtawą polewą powleczone a w masę wprawione są i wypalone czarne rysunki i dwie figury we florenckim stylu. Ozdobiony jest ten talerz herbem Henryka II. i jego kochanki Dianny z Poitiers. W całym świecie tylko 43 sztuk naczyń z tej fabryki się znajduje, a za każde zapłacono 5 do 10 tysięcy franków.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 31. lipca. Ceny zboża poszły w ostatnich czasach cokolwiek w górę, jednak zmniejszył się pochop do kupna, odkąd o zbiorach w Węgrzech pomyślniejsze nadeszły wiadomości. Podobna stagnacya objawia się także na targach pruskich, jakieśmy to wykazali w wczorajszym numerze. Na targach jednak węgierskich ruch w handlu zbożowym bardzo jest ożywiony i ceny idą w górę. Z północnych Węgier przybywają spekulanci zbożowi do Rzeszowa, Tarnowa i Bochni, zakupuja znaczne ilości zboża i wyprawiają je gościńcami karpacciami. Nieprzesadzając ostatecznym rezultatom, które w krótkce same wystąpią na jaw, teraz już można wnosić, że zbiory w Prusiech, dokąd Galicya znaczną część swoich ziemio-płodów zwykła wywozić, nie zupełnie odpowiedziały oczekiwaniom. Od kilku bowiem dni bawią w naszym mieście właściciele młynów

